

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Философски факултет
Специалност „ФИЛОСОФИЯ“
Учебна дисциплина
„СВЯТ, ЕЗИЦИ, ОНТОЛОГИИ“
Преподавател: Проф. СЕРГЕЙ ГЕРДЖИКОВ

СВЯТ, ЕЗИЦИ, ОНТОЛОГИИ

Избираем курс за специалност Философия, бакалавърска програма

Анотация

Това е авторски курс, който отчита съвременната глобална ситуация във Философия на езика и проблемите на онтологията. В курса са използвани части от книгите:

Сергей Герджиков. *Философия на относителността*. София: «Екстрем», УИ «Св. Кл. Охридски», 2008.

Сергей Герджиков. *Формата на човешкия свят*. София: „Изток-Запад“, 2010

Сергей Герджиков. *Светуване*. София: „Изток-Запад“, 2010

В курса за използвани и представени в лекциите и в оригинални съчинения редица водещи автори в съвременната Философия на езика, Лингвистика и Онтология:

Философия: Лудвиг Витгенщайн, Рудолф Карнап, Уилард ван Орман Куайн, Ноъм Чомски;

Лингвистика: Фердинанд дьо Сосюр, Едуард Сапир, Бенжамин Уорф, Ото Йесперсен, Грийнбърг;

Онтология: Уилърд ван Орман Куайн, Гилбърт Райл, Сол Крипке;

Източни и западни класики: Джуандзъ, Нагарджуна, Аристотел, Кант.

В отделните теми са представени още десетки други автори и произведения, дадени в библиографиите по темите.

Курсът култивира знания, умения и компетентности в сферата на взаимодействието между езика и света. Отчита се постметафизичната ситуация на свързване на онтологичната проблематика с темата за езика (езиците). Използват се новите постижения на лингвистиката.

Разработена е авторска позиция и мрежа от локални решения на проблеми в областта „свят–езици–онтологии“, която излиза отвъд деленията субект–обект, духовно–материално, природа–култура и отвъд „Фундаменталната онтология“ в хоризонта на множеството онтологични модели, зависими от локални граматика, сфери на описване и научни теории.

Авторът прилага разработени теми в серия монографии: Философия на относителността, Формата на човешкия свят, Светуване. Разглеждат се и ключови понятия на далекоизточната философия.

Прави се анализ на някои текстове в съвременната философия по проблеми на онтологията.

Реално граматиката е локална. Граматика, чужди на нашата, могат да поставят на мястото на подлога някакво наречие (японски), а на мястото на сказуемото – именна форма (китайски). В някои езици има падежи, а в други няма. Местната граматика е форма на координатната система на местния език („фонов език“ – Quine 1968).

Местната онтология е зависима от местната граматика. Граматиката очертава „онтологията“, в която мислят хората в езиковата общност. Тя задава категории от типа „субект–предикат“, „субект–копула–обект“; „име–глагол“, „лице–число–време“. Тези категории не са априорни, очевидни или по какъвто и начин фиксирани и използвани от всички езици по света. Местната „онтология“ е *позицията, формата на описанията*, които се правят в езика на местните хора.

Няма универсална граматика, няма универсална онтология.

Аудитория

Курсът е за студенти-бакалаври от I до IV курс.

Няма специални предварителни изисквания.

Очаквани резултати

Широки познания по проблемите и решенията по оста Свят – езици – онтологии, основно в съвременната философия, но и в лингвистиката.

Запознаване с източни форми на анализ на реалността и езика, на онтологиите, относителността и граматиката.

Съзнаване и ориентация в съвременната постметафизична и глобална ситуация във философското изследване на езиците и света.

Разбиране за относителността на езиците, категориите и онтологиите.

Разпознаване и отстраняване на нерационални форми на философстване в онтологията (метафизиките).

Способност за самостоятелна работа по проблемите на „света“ и неговата проекция във вариантни описания.